

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

УДК 631

ФІНАНСОВІ ПОТОКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ АПК ©

О.О. ГУЦАЛЕНКО,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У сучасному складному глобалізованому середовищі між різними суб'єктами господарювання виникають і функціонують стійкі і, разом з тим, динамічні фінансові потоки. Дані потоки відображають певні економічні відносини щодо формування та використання грошових ресурсів держави, суб'єктів господарювання агропромислової сфери.

З метою оптимізації управління даними потоками уточнено дефініцію “фінансовий потік”. Визначено мету та методи управління, окреслено чинники, що здійснюють вагомий вплив на ефективність управління фінансовими потоками. Узагальнено перелік показників, що забезпечують комплексну оцінку фінансових потоків. Визначальний вплив на формування показників здійснюють обсяг виробництва, приріст дебіторської і кредиторської заборгованості.

Доведено, що головна роль в управлінні фінансовими потоками підприємств АПК повинна відводитись забезпеченню їхньої збалансованості за видами, обсягами, тимчасовими інтервалами та іншими характеристиками. З метою здійснення ефективного управління фінансовими потоками відділу менеджменту цих підприємств потрібно впроваджувати системи бюджетування, обліку, аналізу і контролю за фінансовими потоками.

Запропоновано розглядати чистий фінансовий потік, як різницю між вхідними (прибуток, амортизація та кредиторська заборгованість) і вихідними потоками (дебіторська заборгованість). Визначено етапи організаційно-методичного забезпечення управління фінансовими потоками підприємств АПК та запропонована послідовність їх реалізації.

Ключові слова: фінансові потоки, фінансові ресурси, управління, підприємства АПК, чистий фінансовий потік, управління фінансовими потоками.

Рис. 1. Літ. 15.

Постановка проблеми. Сьогодні важливу роль у життєдіяльності будь-якого господарюючого суб'єкта, зокрема аграрної сфери, відіграє ефективне управління організацією виробничого процесу, формування цілей виробництва та раціональний розподіл фінансових потоків на їх здійснення. Якісне управління фінансовими

© **О.О. ГУЦАЛЕНКО, 2017**

потоками підприємств АПК є запорукою оновлення їх матеріальної бази, підвищення ефективності виробництва, зниження собівартості продукції і, як наслідок, отримання підприємствами прибутку, що забезпечить ефективну ретрансляцію макроекономічних параметрів ринкового регулювання у діяльність як всього АПК, так і окремих його підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження сутності фінансових потоків та методів управління ними було здійснено Г. Азаренковою [5], І. Бланком [11], О. Василюком [10], О. Гудзь [13], Л. Дікань [12], А. Дюк [9], Г. Калетніком [2], А. Кравцовою [3], О. Майбородою [14], Л. Петіною [1], О. Польовою [4], В. Терьохіним [15] та багатьма іншими дослідниками. Разом із тим, необхідно відзначити, що відсутність єдиного науково-методичного обґрунтування механізму підвищення ефективності управління фінансовими потоками підприємств АПК потребує подальшого дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою представленої статті є дослідження сутності та особливостей управління фінансовими потоками підприємств АПК.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливою передумовою ефективного функціонування сучасного підприємства АПК та його переходу до впевненого розвитку в майбутньому є зміцнення фінансового стану й ефективне управління його фінансовими потоками [1].

Управління фінансовими потоками підприємства здійснюється з урахуванням специфіки фінансів, а саме того, що вони завжди виступають у грошовій формі, носять розподільчий характер і відображають формування й використання різних видів доходів і нагромаджень суб'єктів господарської діяльності. Сфери функціонування грошей і фінансів перетинаються в певному сегменті; вони взаємопов'язані і взаємозалежні, але не тотожні [2].

Фінансові ресурси – це грошові накопичення і доходи, що створюються у процесі розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту й зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб. Фінансові ресурси є об'єктивною необхідною умовою процесу відтворення на усіх його стадіях, однак формування кінцевої структури відтворення досягається на стадії розподілу, де формуються пропорції між фондами відшкодування, споживання й нагромадження, здійснюється розподіл доходів між підрозділами суспільного виробництва, галузями господарства, соціальними групами, безпосередніми виробниками матеріальних благ [3].

Досліджуючи різні точки зору щодо сутності фінансових ресурсів та фінансових потоків, виявлено розбіжності у трактуваннях науковців. Азаренкова Г. на підставі порівняння двох понять, таких, як “фінанси” та “потік”, пропонує наступне визначення фінансового потоку: цілеспрямований рух, зміна (об'ємів, типів, форм і видів) фінансових ресурсів визначеного суб'єкта господарювання, які здійснюються спільно з відповідними його грошовими потоками (еквівалентні фінансовим потокам) або без них (безеквівалентні грошові потоки), але обов'язково з урахуванням фактору часу і відображає ліквідність відмічених фінансових ресурсів [5, с. 9]. Горбунов А.Р. [6, с. 5] розглядає фінансовий потік “як потік витрат і доходів компанії протягом визначеного відліку часу”; О. В. Семенкова [7, с. 7] вважає, що “фінансові потоки являють собою безперервний в часі процес утворення та використання фінансових ресурсів”; О. Хавтур [8, с. 9] – що “фінансові потоки – це упорядкований рух фінансових ресурсів за визначений період, який направлений

на досягнення ефективного ведення господарства”. Фінансовий потік – це новий вид матеріальних цінностей, що з’явилися з впровадженням економічних реформ, які базуються на монетаристських методах управління економічними і соціально-економічними процесами, і представляє собою потік витрат чи доходів аграрного підприємства протягом визначеного проміжку часу [3, с. 15]. Гудзь О.Є. пропонує проводити комплексний системний аналіз, що сприятиме оптимізації та ефективному управлінню фінансовими ресурсами. Управління процесами забезпечення фінансовими ресурсами спирається на певний фінансовий механізм [13]. При цьому автор зосереджує увагу своїх досліджень саме на формуванні та використанні фінансових ресурсів.

Застосування ринкових принципів управління матеріальними та фінансовими ресурсами підприємств АПК зумовлює появу такої економічної категорії, як фінансовий потік підприємств АПК.

Вважаємо, що фінансові потоки підприємств АПК – це цілеспрямований рух грошових коштів, який зумовлений необхідністю забезпечення відповідного товарного потоку для формування основного і оборотного капіталу й забезпечення безперервної діяльності підприємства.

Фінансові потоки обслуговують усі бізнес-центри та утворюють фінансовий простір, управління яким вирішує наступні завдання: бізнес-планування, формування ієрархії фінансових планів, складання бюджетів за усіма основними бізнес-процесами підприємства, контроль фактичного виконання бюджетів засобами фінансового менеджменту, управління фінансовими надходженнями, видатками, цінними паперами, депозитами, кредитами, управління акціонерним капіталом та прогнозування фінансових ситуацій. Рушійним важелем в їх управлінні є організаційно виражені центри фінансової відповідальності [8].

Слід зазначити, що поняття “фінансовий потік” включає до свого складу чисельні види потоків (закупівля сировини, реалізація товарів, робіт, послуг; розрахунки з власниками, покупцями, робітниками, кредиторами, державою; придбання фінансових активів), які розподіляються на вхідні (позитивні, дохідні) та вихідні (негативні, витратні).

На наш погляд, управління фінансами підприємств АПК полягає в ефективному використанні фінансового механізму для досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства. Деякі вчені (Л.І. Михайлова, В.Г. Никифоренко, О.Я. Голубко, Ю.О. Дідович, С.Б. Капран та інші) виділяють три групи методів управління: адміністративні, соціально-психологічні та економічні. Управління фінансовими ресурсами підприємства має на увазі таке управління, за якого передбачається від їх використання отримати максимальний прибуток з мінімальними витратами ресурсів та часу на його отримання.

Основна мета управління фінансовими потоками аграрних підприємств – підвищення інтенсивності та збалансованості руху фінансових ресурсів, оптимізація їх кількісного та вартісного складу й на цій основі – отримання максимальних фінансово-економічних результатів.

Важливе значення в управлінні фінансовими потоками підприємств АПК відіграють такі чинники:

- 1) затвердження планових показників роботи за всіма підрозділами;
- 2) розробка і впровадження прогресивних фінансово-економічних нормативів;

- 3) удосконалення системи економічної відповідальності підрозділів за результати своєї роботи;
- 4) надання оперативно-господарської самостійності підрозділам у виборі шляхів виконання планових завдань;
- 5) організація розрахунків з постачальниками і споживачами, фінансовими і банківськими органами, контроль за дотриманням платіжної дисципліни;
- 6) облік витрат на виробництво і досягнення нормативних показників діяльності підрозділів підприємства;
- 7) розробка і впровадження методів економічного стимулювання;
- 8) вірогідність оцінки і повнота відображення вхідних та вихідних фінансових потоків фінансово-господарської операції.

На ефективність управління фінансовими потоками підприємств АПК, на наш погляд, впливає їх збалансованість за всіма характеристиками (види, обсяги, тимчасові інтервали). Для цього менеджменту підприємств АПК необхідно впровадити системи бюджетування, обліку, аналізу і контролю за фінансовими потоками.

На підставі дослідження методичних рекомендацій з управління фінансовими потоками виявлено відсутність однозначної думки щодо розрахунку окремих відносних показників і недостатню увагу до оцінки потокових процесів. Це зумовило необхідність визначення показників, які характеризують фінансові потоки. Важливими показниками руху фінансових потоків є: прибуток (збиток) на 1 грн товарної продукції, грн; відношення обсягу реалізованої продукції до обсягу її виробництва; питома вага запасів готової продукції в обсязі реалізації продукції, %; тривалість обертання запасів готової продукції, днів; питома вага дебіторської заборгованості в обсязі реалізації продукції, %; тривалість обертання дебіторської заборгованості, днів; питома вага кредиторської заборгованості в обсязі виробництва, %; тривалість обертання кредиторської заборгованості, днів; відношення дебіторської заборгованості до кредиторської.

Сукупне використання цих показників забезпечує комплексну оцінку фінансових потоків, що має практичне значення для підприємств АПК.

При цьому провідна роль у формуванні показників управління фінансових потоків належить обсягу виробництва продукції, від розміру якого залежить щільність і направленість руху фінансових потоків сільськогосподарських підприємств.

Особлива роль належить обсягу таких фінансових потоків, як приріст дебіторської та кредиторської заборгованості. Швидке повернення дебіторської заборгованості у фінансово-господарську діяльність підприємства сприяє підвищенню оборотності фінансових ресурсів та їх більшій віддачі. При цьому наявність власних фінансових ресурсів сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємства. Тривалий термін розрахунків за власними зобов'язаннями впливає на погіршення платоспроможності підприємства й може призвести до непередбачуваних витрат (штрафи, пеня, неустойки), які, в свою чергу, знижують рівень рентабельності виробництва. Швидка виплата кредиторської заборгованості впливає на зниження обігових коштів, що знаходяться в розпорядженні підприємства. Це призводить до зменшення розміру фінансових потоків, що, зокрема, впливає на погіршення результативності їх обігу.

Передбачення змін ключових пропорцій в обігу фінансових потоків дає можливість оперативно відреагувати на негативні явища та своєчасно внести корективи для досягнення запланованих результатів.

Фінансові потоки характеризуються у межах періоду, що досліджується, і просторово дистанціюються з урахуванням часу початку й завершення операції. На наш погляд, чистий фінансовий потік слід розуміти, як різницю між вхідним і вихідними потоками, який може бути як додатнім, так і від'ємним. На рівні аграрного підприємства чистий фінансовий потік можна розрахувати наступним чином:

$$ЧФП = П + А + K_3 - Д_3, \quad (1)$$

де: ЧФП – чистий фінансовий потік;

П – прибуток;

А – амортизація;

K_3 – кредиторська заборгованість;

$Д_3$ – дебіторська заборгованість.

Варто зазначити, що організаційно-методичне забезпечення управління фінансовими потоками підприємств АПК здійснюється шляхом використання суб'єктами управління певних інструментів для впливу на рух фінансових потоків. Управління фінансовими потоками доцільно розпочинати з визначення фінансових потоків, що супроводжували або можуть супроводжувати господарську діяльність підприємства. На другому етапі необхідно здійснити аналіз фінансових потоків щодо виявлення недоліків і переваг в обігу фінансових потоків, внутрішніх та зовнішніх факторів, які враховуються на третьому етапі управління при прогнозуванні вхідних фінансових потоків. Визначений обсяг надходжень фінансових ресурсів є підставою для складання плану обігу фінансових потоків, який відбувається на четвертому етапі управління. У разі збалансованості фінансового плану розробляються заходи щодо його реалізації. Запропонована послідовність реалізації етапів управління фінансовими потоками дозволяє скоординувати зусилля керівництва підприємства та розробити організаційні засади регулювання та контролю за рухом фінансових потоків.

Рис.1. Етапи організаційно-методичного забезпечення управління фінансовими потоками підприємств АПК

**Побудовано автором на основі літератури [14]*

Виконання запланованих показників забезпечується завдяки використанню форм і методів контролю за обігом фінансових потоків. На підставі класифікації фінансових потоків за періодом виникнення (регулярний та дискретний) можна визначити та обґрунтувати фінансові потоки, що потребують оперативного контролю для забезпечення бажаного рівня прибутковості та збереження припустимого рівня платоспроможності. Можливість реалізації процесу управління фінансовими потоками значною мірою залежить від того, наскільки системно й послідовно виконуються усі етапи [14].

Висновки. Отже, ефективне управління фінансовими потоками підвищує ступінь фінансової і виробничої гнучкості підприємств АПК, оскільки призводить до поліпшення оперативного управління, особливо з точки зору збалансованості надходжень і витрачання грошових коштів; збільшення обсягів продажу та оптимізації витрат за рахунок збільшення можливостей та варіантів маневрування фінансовими ресурсами компанії; підвищення ефективності управління борговими зобов'язаннями і вартістю їх обслуговування; створення менеджментом надійної бази для оцінки ефективності роботи кожного з підрозділів підприємства та конкурентоспроможності на ринку.

Список використаних джерел

1. Петіна Л.В. Зміст та структура фінансового потоку аграрних підприємств регіону / Л.В. Петіна // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. “Фінансове та облікове забезпечення функціонування аграрних підприємств”, (м. Херсон, 16-17 квіт. 2009 р.) / ДВНЗ “Херсонський державний аграрний університет”. – Херсон, 2009. – С. 27-31.
2. Калетнік Г.М. Фінансовий менеджмент: підручник / А.С. Даниленко, О.М. Варченко, В.М. Ціхановська. – К. : “Хай-Тек Прес”, 2013. – 688с.
3. Кравцова А.М. Фінансові ресурси підприємств: механізм формування та ефективного використання : монографія / А. М Кравцова. – Вінниця: ПП Балюк І.Б., 2010. – 220 с.
4. Польова О.Л. Вплив логістичної системи на управління фінансовими потоками підприємства / О. Л. Польова // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2015 . – № 4 (4). – С.43-49.
5. Азаренкова Г.М. Фінансові потоки економічних агентів: методологія та організація управління : автореферат дисертації д-ра екон. наук : спец. 08.00.08 “Фінанси, гроші і кредит” / Г.М. Азаренкова. – Суми, 2007. – 36 с.
6. Горбунов А.Р. Управление финансовыми потоками и организация финансовых служб предприятий, региональных администраций и банков: учеб. пособие / А.Р. Горбунов. – М. : Анкил, 2000. – 224 с. – С. 5.
7. Семенкова Е.В. Ценные бумаги в системе финансовых потоков: учеб. пособ / Е.В. Семенкова . – М. : РЭА им. Г.М. Плеханова, 1998. – 76 с. – С. 7.
8. Хавтур О.В. Фінансові потоки страхових компаній умовах трансформації економіки України : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.04.01 “Фінанси, грошовий обіг, кредит” / О.В. Хавтур. – Тернопіль : ТАНГА, 2004. – 25 с.
9. Дюк А.А. Обґрунтування теорії управління організаційним розвитком підприємств як цілісної системи в світовій практиці / А.А. Дюк // Економічні науки. Серія “Облік і фінанси”. Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 10 (37). – Ч.1.– Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк, 2013. – С. 189-198.

10. Василик О.Д. Державні фінанси України: навч. посібник / О.Д. Василик, К.В. Павлюк. – К.: НІОС, 2002. – 608 с.
11. Бланк И.А. Управление денежными потоками / И.А. Бланк. – К. : Ника-Центр “Эльга”, 2002. – 736 с.
12. Дікань Л.В. Теоретичні аспекти сутнісного розуміння фінансових потоків промислового підприємства / Л.В. Дікань, В.А. Малахов // Економіка розвитку. – 2011. – № 4 (60). – С. 76-80.
13. Гудзь О.Є. Проблеми управління фінансовими потоками в сільськогосподарських підприємствах / О.Є. Гудзь // Економіка и управление. – 2007 р. – № 2. – С. 107-113.
14. Майборода О.В. Особливість визначення та сутність фінансових потоків підприємства / О.В. Майборода // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. Вип. 184. Т. 3. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. – С. 659-670.
15. Финансовое управление фирмой: учеб. пособие / Под ред. В.И. Терехина. – М.: Экономика, 1998. – 350 с.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Petina L.V. Zmist ta struktura finansovogo potoku agrarnykh pidpryemstv regionu / L.V. Petina // Materiali mizhnar. nauk.-prakt. konf. “Finansove ta oblikove zabezpechennya funktsionuvannya agrarnykh pidpryemstv», (m. Herson, 16-17 kvit. 2009 r.) / DVNZ “Hersonskiy derzhavniy agrarniy universitet”. – Herson, 2009. – P. 27-31.
2. Kaletnik G.M. Finansoviy menedzhment: pidruchnik / A.S. Danilenko, O.M. Varchenko, V.M. Tsihanovska. – K.: “High-Tech Press”, 2013. – 688 p.
3. Kravtsova A.M. Finansovi resursi pidpryemstv: mehanizm formuvannya ta effektivnogo vykorystannya : monografiya / A.M Kravtsova. – Vinnitsya: PP Balyuk I.B., 2010. – 220 p.
4. Polyova O.L. Vplyv logistichnoyi systemy na upravlinnya finansovymy potokami pidpryemstva / O.L. Polova // EKONOMIKA. FINANSI. MENEDZHMENT: aktualni pytannya nauki i praktyky . – 2015 . – 4 (4) – P. 43-49.
5. Azarenkova G.M. Finansovi potoki ekonomichnih agentiv: metodologiya ta organizatsiya upravlinnya : avtoreferat disertatsiyi d-ra ekon. nauk : spets. 08.00.08 “Finansy, groshi i kredyt” / G.M. Azarenkova. – Sumy, 2007. – 36 p.
6. Gorbunov A.R. Upravlenie finansovymi potokami i organizatsiya finansovykh sluzhb predpriyatiy, regionalnykh administratsiy i bankov: ucheb. posobie / A.R. Gorbunov. – M. : Ankil, 2000. – 224 s. – P. 5.
7. Semenkova E.V. Tsennyie bumagi v sisteme finansovykh potokov: ucheb. posob / E.V. Semenkova . – M. : REA im. G.M. Plehanova, 1998. – 76 s. – P. 7.
8. Havtur O.V. Finansovi potoky strahovih kompaniy v umovah transformatsiyi ekonomiki Ukrainy : avtoref. dis. kand. ekon. nauk : spets. 08.04.01 “Finansi, groshoviy obih, kredit” / O.V. Havtur. – Ternopil : TANGA, 2004. – 25 p.
9. Dyuk A.A. Obgruntuvannya teorii upravlinnya organizatsiynim rozvitkom pidpryemstv yak tsilisnoyi systemy v svitoviy praktitsi / A. A. Dyuk // Ekonomichni nauki. SerIya “Oblik i finansy”. Zbirnyk naukovykh prats. Lutskiy natsionalniy tehnicniy universitet. Vipusk 10 (37). – Ch.1.– Redkol.: vIdp. red. d.e.n., profesor Gerasimchuk Z.V. – Lutsk, 2013. – P. 189-198.
10. Vasilik O.D. Derzhavni finansi Ukrainy: navch. posIbnik / O.D. Vasilik, K.V. Pavlyuk. – K.: NIOS, 2002. – 608 p.

11. Blank I.A. Upravlenie denezhnyimi potokami / I.A. Blank. – K. : Nika-Tsentr “Elga”, 2002. – 736 p.
12. Dikan L.V. Teoretichni aspekti sutnisnogo rozuminnya finansovih potokiv promislovogo pidpriemstva / L.V. Dikan, V.A. Malahov // Ekonomika rozvitku. – 2011. – № 4 (60). – P. 76-80.
13. Gudz O.E. Problemi upravlinnya finansovimi potokami v silskogospodarskih pidpriemstvah / O.E. Gudz // Ekonomika i upravlenie. – 2007 r. – № 2. – P. 107 – 113.
14. Mayboroda O.V. Osoblivist viznachennya ta sutnist finansovih potokiv pidpriemstva / O.V. Mayboroda // Ekonomika: problemi teorii ta praktiki: Zb. nauk. pr. Vip. 184. T. 3. – Dnipropetrovsk: DNU, 2003. – P. 659-670.
15. Finansovoe upravlenie firmoy: ucheb. posobie / Pod red. V. I. Terehina. – M.: Ekonomika, 1998. – 350 p.

ANNOTATION
FINANCIAL FLOWS AS A TOOL OF THE ENTERPRISE MANAGEMENT IN
AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX

GUTSALENKO Oksana,
Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Finance,
Banking and Insurance,
Vinnitsia National Agrarian University
(Vinnitsia)

In a modern complex globalized environment there appear and operate stable and at the same time dynamic financial flows between different business entities. These flows reflect certain economic relations on the formation and use of the state money resources and agribusiness entities.

In order to optimize management of these flows, the definition of “financial flow” is specified. Peculiarities of managing financial flows of agricultural enterprises, their implementation considering finance specifics and inherent feature of monetary form and distributive nature, which reflect formation and use of different types of incomes and savings of business entities, are investigated.

It is substantiated that the main role in the management of financial flows of agricultural enterprises should be paid to ensuring their balance by the types, volumes, time intervals and other characteristics. To manage financial flows at the enterprises of agro-industrial complex effectively, the systems of budgeting, accounting, analysis and control over financial flows must be implemented by the managers of those enterprises.

It is proposed to consider the net financial flow as the difference between incoming and outgoing flows, which can be either positive or negative. It is advisable to start management of financial flows with the definition of financial flows that have accompanied or may accompany economic activities of the enterprise. The stages of organizational and methodical support of management of financial flows of the enterprises of agro-industrial complex are identified.

Keywords: financial flows, financial resources, management, enterprises of agrarian and industrial complex, net financial flow, management of financial flows.

Fig. 1. Lit. 15.

АННОТАЦИЯ ФИНАНСОВЫЕ ПОТОКИ КАК ИНСТРУМЕНТ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯМИ АПК

*ГУЦАЛЕНКО Оксана Александровна,
кандидат экономических наук,
доцент кафедры финансов,
банковского дела и страхования,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)*

В современной сложной глобализированной среде между различными субъектами хозяйствования возникают и функционируют устойчивые и, вместе с тем, динамические финансовые потоки. Данные потоки отражают определенные экономические отношения по формированию и использованию денежных ресурсов государства, субъектов хозяйствования агропромышленной сферы.

С целью оптимизации управления данными потоками, уточнено определение "финансовый поток". Определены цели и методы управления, определены факторы, которые осуществляют существенное влияние на эффективность управления финансовыми потоками. Обобщенный перечень показателей, обеспечивающих комплексную оценку финансовых потоков. Определяющую роль на формирование показателей осуществляют объем производства, прирост дебиторской и кредиторской задолженности.

Доказано, что главная роль в управлении финансовыми потоками предприятий АПК должно уделяться обеспечению их сбалансированности по видам, объемам, временным интервалам и другими характеристиками. С целью осуществления эффективного управления финансовыми потоками отдела менеджмента этих предприятий нужно внедрять системы бюджетирования, учета, анализа и контроля за финансовыми потоками.

Предложено рассматривать чистый финансовый поток как разницу между входными (прибыль, амортизация и кредиторская задолженность) и выходными потоками (дебиторская задолженность). Определены этапы организационно-методического обеспечения управления финансовыми потоками предприятий АПК и предложена последовательность их реализации.

Ключевые слова: финансовые потоки, финансовые ресурсы, управление, предприятия АПК, чистый финансовый поток, управления финансовыми потоками.

Рис. 1. Лит. 15.

Інформація про автора

ГУЦАЛЕНКО Оксана Александрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: 557555@ukr.net).

GUTSALENKO Oksana – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: 557555@ukr.net).

ГУЦАЛЕНКО Оксана Александровна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: 557555@ukr.net).

